

2 3 4 5 6 7 8 8 7

Det frivillige Skyttervesen

Langtidsplan 2016 – 2020

Innholdsfortegnelse

Formål	4
Visjon	4
Verdier – grunnmur	5
Etikk	5
Fokusområder	6
Rolle- og ansvarsfordeling i organisasjonen	6
1. Samarbeid med Forsvaret	7
1.1 Tilgang på skytebaner	7
1.2 Videreføre og utvikle samarbeid om opplæring	7
1.3 Rekruttering til Forsvaret	7
1.4 Veteraner fra Forsvaret	7
2. Utdanning og kompetanse	8
2.1 Rekruttering og utdanning av instruktører	8
2.2 Rekruttering og utdanning av tillitsvalgte	8
2.3 Kompetanse og dokumentasjon	9
2.4 Organisasjonsutvikling i lag og samlag	9
3. Ungdoms- og rekrutteringsarbeid	10
3.1 Ungdomsutvalget i samlag og skytterlag	10
3.2 Voksenrekruttering	10
3.3 Ungdom	10
3.4 Skyteskole	11
3.5 Felleskap og miljø	11
4. Anlegg	12
4.1 Anleggsutvikling	12
4.2 Miljø og sikkerhet	12
5. Arrangement	13
5.1 Landskytterstevnet	13
5.2 Norgescup	13
5.3 Regionale og lokale arrangement	14
5.4 Skifeltskyting og skogsløp med skyting	14
5.5 Skytingens Dag	14
6. Kommunikasjon og media	15
6.1 Intern kompetanse	15
6.2 Norsk Skyttertidende	15
6.3 Sosiale medier	15
6.4 Media	15
7. Organisasjon, marked og økonomi	16
7.1 Organisasjonsutvikling	16
7.2 Økonomiske rammevilkår	16
7.3 Markedsavtaler og samarbeidspartnere	17
7.4 Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)	17
8. Samfunnsansvar	18
8.1 Styrke samarbeid med offentlige myndighetsorgan og politikere	18
8.2 Styrke DFS sin samfunnsrolle	18
8.3 Organisasjon og etikk	19
9. Økonomisk prognose 2016-2020	19

Innledning

Det frivillige Skyttervesens (DFS) Langtidsplan for 2016 – 2020 skal være organisasjonens styrende verktøy for den neste 4-års perioden.

Langtidsplanen for 2012 – 2016 har hatt fokus på økt aktivitet og synliggjøring av DFS, spesielt i forhold til sentrale myndigheter, samfunnsoppgaver og vår relevans for Forsvaret. Det er gjort en formidabel innsats for å beholde offentlige midler, og videreutvikle organisasjonens tilknytning til Forsvaret. Stortingsrepresentantene kjenner godt til oss, hva vi gjør og hva vi står for. Dialogen med Forsvarsdepartementet er god, organisasjonen har tilpasset seg nye søknad- og rapporteringsrutiner og får gode tilbakemeldinger på disse.

Det viktigste er likevel at vi gjennom langtidsplanperioden har hatt en jevn økning i aktiviteten. De fleste måltall viser en positiv utvikling, og gjennom flere aktivitetsrettede tiltak mener vi at denne nye langtidsplanen ytterligere skal forsterke dette.

Den nye langtidsplanen for 2016 – 2020 har blitt til etter en grundig prosess i hele organisasjonen. Norges Skytterstyre, DFSU, SFU og administrasjonen har gjennomført en grundig analyse av organisasjonens sterke og svake sider, og sett på muligheter og utfordringer. Oppsummering fra arbeidet, samt høring i samlagene høsten 2015, har bidratt til det resultatet som i dag foreligger.

Planen innebærer en ytterligere satsing på utdanning og aktivitet. I denne sammenheng er skyteskole og opplæring av skyteinstruktører svært viktig for at flest mulig skal få tilbud om lære å skyte på en sikker og god måte. Det gode samarbeidet med Forsvaret videreføres, og det planlegges en økning av kursaktiviteten knyttet til skytefaglig instruktør- og skarpskytteropplæring i Forsvaret.

Langtidsplanen legger opp til at DFS skal ha noen definerte fokusområder hvert år. Det planlegges å iverksette spesifikke tiltak og sette av nødvendige ressurser for å understøtte de utvalgte fokusområdene. Dette for å tydeliggjøre satsinger, og gjennom disse involvere hele organisasjonen i gjennomføring av langtidsplanens målsettinger.

Vi mener at langtidsplanen blir et godt styringsverktøy, med konkrete og målbare tiltak. Vi ser fram til god oppfølging av langtidsplanen fra alle ledd innen Det frivillige Skyttervesen, med en felles målsetning om fortsatt positiv utvikling i perioden 2016 – 2020.

Bernt Brovold
President

Jarle Tvinnereim
Generalsekretær

Formål

Det frivillige Skyttervesen (DFS) ble opprettet på bakgrunn av vedtak i Stortinget 30. juli 1892. For å motta statsbidrag fra 1. juli 1893, satte Stortinget som betingelse at skytterlagene måtte gi sin tilslutning til den nye organisasjonen og godta betingelsene (grunnreglene). Et stort flertall av skytterlagene i Folkevæbningen og Centralforeningen som svarte, svarte ja. Det første fellesstyret ble valgt 6. juli 1893 i forbindelse med Landskytterstevnet i Kristiansund. DFS har med bakgrunn i dette brukt 1. juli 1893 som «stiftelsesdato» for organisasjonen.

Forutsetter her at ny formålsparagraf godkjennes av Stortinget i 2016, og legges til grunn i langtidsplanen:

§ 1-1: *Det frivillige Skyttervesens formål er å fremme god våpenkultur og praktiske skyteferdigheter, samt sikre tilgang til en desentralisert skytebanestruktur, til nytte for Forsvaret og samfunnet for øvrig.*

Målet i § 1-1 skal søkes nådd gjennom følgende beskrivelse:

§ 1-2: *Det frivillige Skyttervesens mål skal søkes nådd gjennom ungdoms- og rekrutteringsarbeid, instruksjon i våpenbruk, samt øving og konkurranser i bane- og feltmessige skytinger.*

DFS har ca. 135.000 medlemmer. Organisasjonen er bygd opp av ca. 850 skytterlag, 48 skyttersamlag, 9 landsdelskretser og et sentralledd. DFS har ca. 10 000 frivillige tillitsvalgte, og representerer en stor dugnadsånd gjennom at organisasjonens frivillige årlig bidrar med ca. 13 millioner dugnadstimer.

DFS har et bredt spekter av skyteaktiviteter med rifle, som passer for alle generasjoner:

- Bane, feltskyting, stang- og felthurtigskyting, i hovedsak med grovkalibret våpen.
- 15 m innendørs skyting med finkaliber.
- Skifeltskyting og skogsløp med skyting, i hovedsak med grovkalibret våpen.

Visjon

Vår formålsparagraf og måloppnåelse kan beskrives gjennom følgende visjon:

Best på skyteaktiviteter og våpenkultur!

Verdier – grunnmur

DFS skal forankre sin virksomhet i tre kjerneverdier, de tre F-er: **Forsvarsbygger, Folkesport og Forbilde**

FORSVARSBYGGER

DFS skal gjennom vårt brede engasjement og støtte bidra til god forsvarsvilje og forsvarsevne i det norske folk. Vi skal tilby våre skytebaner og skytekspertise til Forsvaret for å bidra til at de når sine målsettinger.

FOLKESPORT

DFS skal være en attraktiv og inkluderende breddeorganisasjon der begge kjønn og alle generasjoner kan drive en aktivitet de har glede og nytte av. Fokus skal være på at flest mulig oppnår utvikling og mestring til sitt ambisjons-nivå, og samtidig bidra til å oppnå samfunnets mål om en god folkehelse.

FORBILDE

DFS skal gjennom god våpenopplæring og holdningsskapende arbeid bidra til en høyverdig våpenkultur hos skyttere og storviltjegerne. Vi skal være en utdanningsinstitusjon for ungdom, gjennom å tilby et helhetlig og utviklende fritidstilbud. Ledere og instruktører skal være forbilder for ansvarlig og respektfull våpenbehandling og gode formidlere av organisasjonens mål.

Etikk

Det frivillige Skyttervesen har vedtatt etiske retningslinjer, som gjelder for tillitsvalgte, ansatte og medlemmer av organisasjonen. Høy etisk standard er både et individuelt og et felles ansvar. De etiske retningslinjene skal være en hjelp til å bli bevisst på organisasjonens formål og verdier med sikte på å realisere disse.

Fokusområder

Det settes av ekstra ressurser til noen fokusområder i planperioden. Dette for å tydeliggjøre satsinger, og på denne måten involvere hele organisasjonen i gjennomføring av langtidsplanens målsettinger. Den sentrale ressursinnsatsen vedtas endelig av Norges Skytterstyre i årlige budsjett.

Fokusområder i planperioden er:

2016/17: Feltskyting

2017/18: Skyteskole og instruktørutdanning

2019/20: Anlegg

Samlagene og skytterlagene involveres ved gjennomføring av fokusområdene.

Rolle- og ansvarsfordeling i organisasjonen

Norges Skytterstyre er ovenfor Skyttertinget ansvarlig for at Langtidsplan 2016-2020 gjennomføres slik Skyttertinget bestemmer.

De sentrale utvalgene gis i planen medansvar for innsatsområder/tiltak på nasjonalt nivå. Landsdelskretsene og samlagene gis tilsvarende medansvar på regionalt nivå. Lokalt ansvarliggjøres skytterlagene for det operative ansvaret for flere satsingsområder.

Generalsekretæren er ovenfor Skytterstyret ansvarlig for at Skytterkontorets ressurser prioriteres i samsvar med vedtatt plan. Generalsekretæren utarbeider en detaljert tiltaksplan med tidsfrister og ansvar for gjennomføring av tiltak i langtidsplanen. Tiltaksplanen blir lagt fram for Norges Skytterstyre til godkjenning, og evalueres deretter med jevne mellomrom.

Langtidsplanen evalueres minst en gang pr år, og de økonomiske konsekvenser av planen skal tas hensyn til ved oppsett av årsbudsjett og budsjettsøknader til offentlige myndigheter. År 2016 er grunnlagsår for definerte målsettinger med måltall.

1. Samarbeid med Forsvaret

HOVEDMÅL FOR PERIODEN 2016-2020:

Videreutvikle samarbeidet med Forsvaret med formål å styrke skyttersaken og forsvarsviljen i det norske folk.

1.1 Tilgang på skytebaner

Mål: Felles bruk av skytebaneanlegg der dette er naturlig og formålstjenlig for begge parter.

Strategi: Prioritere utvikling av skytebaner der DFS har samarbeidsavtale med Forsvaret.

TILTAK:

- Ha dialog med Forsvarsbygg og HV-staben om samarbeid og utvikling av felles skytebaneanlegg.
- Bidragsordninger (miljøpakkemidler) søkes styrket for lag som har mulighet for å tilrettelegge for Forsvarets behov for anlegg, herunder anlegg til kortholdskyting der dette er mulig og ønskelig.

Medansvar: Skytterlagene

1.2 Videreføre og utvikle samarbeid om opplæring

Mål: DFS skal være en viktig støtte til Forsvaret med skytefaglig opplæringskompetanse.

Strategi: Benytte vår spisskompetanse og tilby opplæring til Forsvaret i samarbeid med Forsvarets skyteutvalg (FSU).

TILTAK:

- Aktiv markedsføring av tilbudene gjennom oppsøkende virksomhet.
- Videreføre samarbeid med FSU om skytefaglig instruktør- og skarpskytteropplæring i Forsvaret.
- Tilby instruktørkurs og støtte med videregående skytefaglig opplæring med tilpasset innhold.
- Bevisstgjøre verdien av egentrening gjennom å delta i DFS-konkurranser.

1.3 Rekruttering til Forsvaret

Mål: Bidra til at flere skyttere fra DFS rekrutteres til Forsvaret.

Strategi: Informere om Forsvarets utdanningstilbud og utnytte Landsskytterstevnet som rekrutteringsarena.

TILTAK:

- Videreutvikle samarbeid mellom DFS og Forsvarets personell- og vernepliktssenter.
- Informere DFS ungdomsskyttere om Forsvarets tilbud.
- Samarbeide med Forsvaret om informasjon på Landsskytterstevnet.
- Delta på HV-ungdomssamlinger/møter.

1.4 Veteraner fra Forsvaret

Mål: Gjøre DFS sitt tilbud mer kjent for veteraner fra Forsvaret.

Strategi: Nærmere samarbeid med veteranorganisasjonene.

TILTAK:

- Utarbeide informasjonsmateriell tilpasset veteraner fra Forsvaret.
- Inngå samarbeidsavtale med minst en veteranorganisasjon.
- Legge til rette for aktiviteter gjennom samlag og skytterlag.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene.

2. Utdanning og kompetanse

HOVEDMÅL FOR PERIODEN 2016-2020:

Flest mulig skyttere i DFS rekruttert gjennom motiverte og kvalifiserte instruktører og tillitsvalgte som tilrettelegger optimalt for økt aktivitet i alle DFS sine disipliner.

2.1 Rekruttering og utdanning av instruktører

Mål: Flere instruktører som bidrar til økt rekruttering, og sørger for kvalifisert opplæring i skyteteknikk, sikkerhet, våpenkultur og holdninger.

Strategi: Tilrettelegge for bruk av moderne teknologi integrert med årlige sentrale instruktørkurs parallelt med at samlagene gjennomfører egne interne instruktørkurs med tilpasset varighet og innhold.

TILTAK:

- Arrangere sentrale skyteinstruktørkurs 1 i hver landsdel hvert år. Flere samlag arrangerer interne skyteinstruktørkurs 1.
- Tilby komplett opplegg for skyteinstruktørkurs 1 med presentasjoner for alle leksjoner tilgjengelig i VK samlag.
- Tilrettelegging for skyteinstruktørutdanning i moduler der alle moduler i sum tilfredsstillende krav til skyteinstruktørkurs 1.
- Styrke tilbudet om korte skyteinstruktørkurs tilpasset bestemte roller.
- Aktiv bruk av e-læring i opplæring av skyteinstruktører.
- Dagens samarbeidskurs med Heimevernet om skyteinstruktørutdanning videreføres.
- Oppstart utvikling av ny fagbok om skyting og skyteteknikk.

Medansvar: DFSU, samlagene og skytterlagene.

2.2 Rekruttering og utdanning av tillitsvalgte

Mål: Styrke tilgangen på tillitsvalgte og øke kvaliteten på det frivillige lagsarbeidet.

Strategi: Generell kompetanse og nivåheving blant skytterlagsledere og andre tillitsvalgte i lagene.

TILTAK:

- Generell motivering av medlemsmassen til å påta seg oppgaver og verv.
- Aktiv bruk av e-læring i opplæring av tillitsvalgte.
- Fokus på rollen som tillitsvalgt - den positive rollemodellen.
- Kurspakker/konsept til bruk av samlagene for de tillitsvalgte i lagene videreutvikles.
- Fokus på samlagenes opplæringsansvar for tillitsvalgte i lagene, særlig de nyvalgte.
- Dagens Kurs for nye tillitsvalgte (KFNT) og regional samling (RS) videreføres med samme formål, målgruppe og intervaller.
- Benytte LS som arena for temakurs for tillitsvalgte.
- Sosiale medier benyttes aktivt til å markedsføre DFS utdanningstilbud
- Videreføre og videreutvikle arbeidsbok for skytterlagslederen.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

2.3 Kompetanse og dokumentasjon

Mål: Høy kvalitet på DFS sine aktiviteter for å sikre virksomheten, og ha stor tillit i samfunnet.

Strategi: Alle skytterlag skal oppfylle relevante krav og pålegg stilt av det offentlige, samt drive iht. standard lover for skytterlag.

TILTAK:

- a) Alle skytterlag gjennomfører internkontroll av sine anlegg og sin virksomhet iht. offentlige krav.
- b) Gjennom e-læring innføre en frivillig sertifiseringsordning for skyteledere.
- c) Gjennom e-læring tilby generell sikkerhetsopplæring med sertifisering.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

2.4 Organisasjonsutvikling i lag og samlag

Mål: Mer aktivitet i skytterlagene - aktivitet i flere skytterlag.

Strategi: Organisasjonen skal være mest mulig funksjonell i alle ledd.

TILTAK:

- a) Samlagene benytter konsept fra DFS til analyse og vurdering av lagsstrukturen i eget samlag.
- b) Gjenoppbygge lag med liten aktivitet der lokalisering eller ressurser tilsier at laget bør bestå.
- c) Stimulere til frivillig sammenslåing av lag med liten eller ingen aktivitet der forutsetningene ligger til rette for dette.
- d) Reisestøtte til samlag som driver oppsøkende virksomhet for å gjenoppbygge lagets aktivitetsnivå.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

3. Ungdoms- og rekrutteringsarbeid

HOVEDMÅL FOR PERIODEN 2016-2020:

Bidra til at flest mulig får sin våpenopplæring gjennom DFS ved å øke antall medlemmer under 18 år med 8 % og antall medlemmer 18 år og eldre med 4 % i planperioden.

3.1 Ungdomsutvalget i samlag og skytterlag

Mål: Flere tillitsvalgte med økt kompetanse i rekrutteringsarbeidet.

Strategi: Tilby videreutviklet kurs og opplæringsmateriell.

Tiltak:

- Gjennomføre ungdomslederkurs i samlagene med instruktør fra DFS, med ekstra fokus på samlag som har stor nedgang i aktivitet.
- Flere ungdomslederkurs i regi av samlagene.
- Rekruttere flere unge tillitsvalgte i lag og samlag gjennom kurs, kampanjer og informasjon.
- Rekruttere flere kvinnelige tillitsvalgte i lag og samlag gjennom kurs, kampanjer og informasjon.
- Rekruttere foresatte som tillitsvalgte gjennom skyteskole, kampanjer og informasjon.
- Gjennomføre LS-treff hvert år.
- Videreføre og videreutvikle sosiale nettverk for ungdomsledere.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

3.2 Voksenrekruttering

Mål: Øke antall medlemmer 18 år og eldre med 4 % i planperioden.

Strategi: Gjennom et lavterskeltilbud gjøre rekruttering av voksne til skytesporten enklere.

Tiltak:

- Rekruttere foresatte og voksne i alle aldre gjennom skyteskole, kampanjer og informasjon.
- Styrke muligheten for rekruttering av jegere til DFS-skyting.
- Økt fokus på bedriftsskyting gjennom kampanjer og informasjon.
- Gjøre det enklere for skyttere under utdanning å delta i skytesporten.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

3.3 Ungdom

Mål: Øke antall medlemmer under 18 år med 8 % i planperioden.

Strategi: Øke de unges følelse av tilhørighet til skytesporten.

Tiltak:

- Tilrettelegge for skyting som valgfag i skolen.
- Utnytte potensielle muligheter i forskningsprosjektet «Skyting for mestring».
- Videreføre og videreutvikle bruken av sosiale medier og #DFSungdom.
- Flere rekrutt-/juniorsamlinger i samlagene.
- Innføre nasjonal ungdomshelg i samlagene.
- Innføre ungdomsskytterbestemmelser i DFS.
- Flere ungdomsskyttere som deltar i stevner gjennom å styrke det lokale stevnetilbudet.
- Analysere årsak til frafall blant ungdomsskytterne.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

3.4 Skyteskole

Mål: 350 skytterlag som arrangerer skyteskole i løpet planperioden 2016-2020, med et gjennomsnitt på 150 lag per år.

Strategi: Involvere samlagene i arbeidet med å markedsføre skyteskolekonseptet.

Tiltak:

- Markedsføre skyteskolekonseptet gjennom kurs, sosiale medier og nytt kurs- og profileringsmaterieil.
- Videreutvikle konseptet med temadager.
- Samlagene arrangerer kurs i gjennomføring av skyteskoler for sine lag.
- Videreføre og utvikle de økonomiske bidragsordningene.
- Vurdere bidrag til samlagene for ytterligere å støtte opp om gjennomføring av skyteskoler.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

3.5 Felleskap og miljø

Mål: Skape økt aktivitet gjennom fokus på felleskap og miljø i skytterlaget.

Strategi: Skape et trygt miljø hvor man har tilhørighet til skytterlaget og DFS gjennom bevisstgjøring av organisasjonens kjerneverdier.

Tiltak:

- Utvikle miljøtiltak som en del av økt-arkivet.
- Utvikle kursopplegg for bruk i samlagene mot skytterlagene.
- Tema på sentrale kurs og samlinger.

Medansvar: DFSU, samlagene og skytterlagene

4. Anlegg

HOVEDMÅL FOR PERIODEN 2016-2020:

DFS skal ha en desentralisert skytebanestruktur som dekker hele befolkningen innenfor en rimelig reiseavstand.

4.1 Anleggsutvikling

Mål: Sikre en desentralisert skytebanestruktur over hele landet innenfor en rimelig reiseavstand.

Strategi: Alle utendørs skytebaner er viktig for organisasjonen. Anleggene skal opprettholdes og videreutvikles gjennom aktive skytterlag og tilgang på sentral teknisk/juridisk spisskompetanse.

Tiltak:

- Sikre ressurser og tilgang på sentral teknisk og juridisk bistand med spisskompetanse.
- God kontakt mellom skytterlag og respektive kommuner.
- Alle nyanlegg skal tilfredsstillende krav til sikkerhet og miljø.
- Bidra til å sikre skytebaneanlegg i større byer.
- Trygghet og trivsel på skytebanen i sentrum!
- Revidere anleggsveileder for bygging av innendørs skytebaner.
- Etablering av faste felt, Stang- og felthurtigarenaer med elektronisk målmateriell i så mange samlag som mulig.

Medansvar: Skytebanekontakter og skytterlagene

4.2 Miljø og sikkerhet

Mål: Sikre at skytebanene tilfredsstillende krav til miljø og sikkerhet, og gir skyttere og publikum gode opplevelser.

Strategi: Innføre gode og enkle system for årlige rapporteringsrutiner og internkontroll med fokus på skytebanesikkerhet og miljø.

Tiltak:

- Regionale skytebanekontakter skal være førstelinjekontakt for samlagenes skytebanekontakter, med spesielt ansvar for oppfølging av skytebanesikkerhet og rapportering via skytebaneregisteret.
- Skytterlagene skal gjennom årlige sikkerhetsinspeksjoner sikre at skytebanene til enhver tid oppfyller gjeldende sikkerhetskrav.
- Alle anlegg skal i løpet av planperioden ha gjennomgått sikkerhetsinspeksjon i samarbeid med skytebanekontaktene.
- Etablere elektronisk rapporteringssystem tilknyttet skytebaneregisteret.
- Aktiv bruk av Miljøpakke midler for å redusere utslipp av støy og eventuelt annen forurensing.
- Arbeide for egen statlig finansiering av saneringstiltak på sivile skytebaner.
- Gjennomføre fokuskampanjer om sikkerhet på skytebanen.
- Utarbeide hefte med retningslinjer for vedlikehold og renhold av innendørsbaner.

Medansvar: Skytebanekontakter og skytterlagene

5. Arrangement

HOVEDMÅL FOR PERIODEN 2016-2020:

DFS skal ha attraktive og sportslig gode arrangementer. Videreutvikle Landsskytterstevnet som organisasjonens flaggskip.

5.1 Landsskytterstevnet

Mål: Øke deltagelsen på Landsskytterstevnet og opprettholde statusen som et av landets største årlige samfunnsbegivenheter.

Strategi: Større fokus på innsalg av arrangementet og kvalitetsikring av gjennomføringen.

Tiltak:

- Full gjennomgang av Landsskytterstevnets organisering og økonomi for å få oversikt til å sette i verk tiltak for bedre styrt økonomi og øke inntekter.
- Videreutvikle samarbeidet med Forsvaret, ny samarbeidsavtale for 2021-2030.
- Tilrettelegge for at flere kan delta på LS.
- Deltagere og publikum skal sikres en god opplevelse på Landsskytterstevnet.
- Gjennomføre spørreundersøkelse som grunnlag for videreutvikling av Landsskytterstevnet.
- Større synlighet i lokale, regionale og nasjonale medier.

Medansvar: Arrangører av Landsskytterstevnet.

5.2 Norgescup

Mål: Større synlighet og oppmerksomhet rundt alle DFS skytedisipliner.

Strategi: Aktiv markedsføring av Norgescupen (NC) ovenfor media.

Tiltak:

- Heve status på Norgescupen gjennom å utvikle rammene for cupen.
- Utarbeide felles arrangørveileder for Norgescup-stevner.
- Vurdere å ha egen arrangørkonferanse for NC-arrangører.
- Vurdere å innføre Norgescup i grovfelt, som fordeles etter aktivitetenes naturlige sesonger.
- Aktiv markedsføring og kontakt med media.

Medansvar: Arrangørene

5.3 Regionale og lokale arrangement

Mål: DFS skal øke kvalitet og status på lokale og regionale arrangement.

Strategi: Videreutvikle god arrangørkompetanse gjennom tema/kurs og arrangørveiledere, samt bruke arrangementene aktivt i markedsføringen av DFS.

Tiltak:

- Heve kvaliteten på stevner gjennom økt kompetanse og større synlighet.
- Utarbeide kurspakke for samlaget med kurs og materiell for stevnearrangører.
- Sikre at lagene gjennomfører kontroll av elektroniske skiver iht. gjeldende krav.
- Flere stevner med feltskyting, stang- og felthurtigskyting.
- Aktiv markedsføring og kontakt med media.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

5.4 Skifeltskyting og skogsløp med skyting

Mål: Øke den gjennomsnittlige deltakelsen i alle aktiviteter med 10 % i planperioden.

Strategi: Øke aktiviteten gjennom markedsføring, motivering av tillitsvalgte og bruk av ildsjeler.

Tiltak: a) Markedsføre skifeltskyting og skogsløp med skyting aktivt i flere medier.

- Gjennomgå konseptet for NM skifeltskyting for å øke deltakelsen i spesielt ungdomsklassene.
- Større synlighet og markedsføring av NM skogsløp på LS.
- Gjennom aktivitetskonkurransen fokusere på trivsel, sosialt samvær og felleskap.
- Gjennomgå konkurransekonseptene for å gjøre det enklere å arrangere.
- Gjennomgå konkurransekonseptene for å gjøre det enklere å delta.
- Samlagene skal arrangere minst ett samlagsmesterskap årlig (skifelt og/eller skogsløp).
- Gjennom bidragsordningen motivere til regionale miljøsamlinger.
- Styrke bidragsordningen for å skape økt motivasjon til å arrangere.
- Kontakt med forsvarsavdelinger for å motivere disse til deltakelse.

Medansvar: DFS/SFU, samlagene og skytterlagene

5.5 Skytingens Dag

Mål: Revitalisere Skytingens Dag som en arena for profilering og markedsføring.

Strategi: Skytingens Dag er et profileringstiltak som kan gjennomføres i flere skytedisipliner for å oppnå større synlighet.

Tiltak:

- Norges Skytterstyre skal gjennomgå konseptet for Skytingens Dag, der det blant annet skal vurderes alternative gjennomføringer for å skape mest mulig aktivitet og synlighet.
- Bedre markedsføring for å få økt oppslutning om Skytingens Dag.
- Personlige invitasjoner til politikere og myndighetspersoner.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

6. Kommunikasjon og media

Hovedmål for perioden 2016-2020:

Gjennom aktiv kommunikasjon internt og eksternt, skal DFS styrke kjennskapen til organisasjonen, for å forsterke omdømme og inntektsgrunnlag.

6.1 Intern kompetanse

Mål: Styrke forståelsen av DFS virksomhet i egen organisasjon.

Strategi: Gi samlag og skytterlag kompetanse om DFS sitt verdigrunnlag.

Tiltak:

- Opplæring og formidling av kommunikasjonsstrategien og Langtidsplanen 2016-2020.
- Utarbeide og oppdatere tilgjengelig informasjonsmateriell.
- Gi samlag og skytterlag innspill til budskap om DFS for å nå ut til ulike medier.
- Hjelpe skytterlagene med fakta i forkant av store begivenheter, som de kan selge inn hos sin lokalavis.
- Lære opp samlag og skytterlag til å håndtere informasjon og kontakt mot media.
- Etablere ordning med regionale mediekontakter.

Medansvar: Samlag og skytterlag

6.2 Norsk Skyttertidende

Mål: Organisasjonens eget blad skal bidra til å skape stolthet, oppmerksomhet og identitet til DFS.

Strategi: Bruke NST aktivt for å informere skytterne, samlag, kommuner og medier om organisasjonen.

Tiltak:

- Videreutvikle og styrke NST som et moderne og interessant blad for alle skyttere og tillitsvalgte i DFS.
- Utvikle nettsiden www.skyttertidende.no til å være aktuell med organisasjonsmessige og sportslige nyheter.
- Opprettholde og helst øke antall abonnementer gjennom aktive kampanjer.
- Bladet skal være økonomisk selvfinansierende.

6.3 Sosiale medier

Mål: Aktiv bruk av Facebook, Twitter, Instagram og Snapchat samt www.dfs.no skal bidra til økt oppmerksomhet om DFS.

Strategi: Være tydelig på hvor og hvilket budskap som skal formidles i de ulike sosiale medier

Tiltak:

- Lage handlingsplan for hvordan og på hvilke sosiale medier organisasjonen skal synliggjøres.
- Prioritere ressursbruk på sosiale medier i forhold til andre kommunikasjonskanaler.

6.4 Media

Mål: Bruke lokalaviser, regionaviser, riksaviser, radio og fjernsyn til å skape økt oppmerksomhet om DFS.

Strategi: Få økt antall presseoppslag om organisasjonsmessige og sportslige saker

Tiltak:

- Ta aktive standpunkt i media i saker som angår DFS organisasjon.
- Ta direkte kontakt med aviser, radio og fjernsyn for å selge inn aktuelle saker.
- Foran større arrangement som LS, lage felles fakta og informasjon som samlag og skytterlagene kan selge inn lokalt.
- Videreutvikle rettighetsavtalen med NRK slik at den gir grunnlag for mer TV-tid og flere arrangement i TV-ruta.
- Utarbeide stevnemal for informasjon om og fra stevner til media.
- Utnytte DFS sitt 125-årsjubileum i 2018 til å spre kunnskap om organisasjonen.

Medansvar: Regionale mediekontakter og samlagenes mediekontakter

7. Organisasjon, marked og økonomi

HOVEDMÅL FOR PERIODEN 2016-2020:

DFS sentralt skal ha fokus på organisasjonsutvikling for å bidra til å styrke aktiviteten i samlag og skytterlag, og samtidig sikre økonomien sentralt gjennom statlig og egen finansiering.

7.1 Organisasjonsutvikling

Mål: Drive organisasjonens virksomhet rasjonelt i tråd med nåtidens krav og samfunnsutvikling.

Strategi: Innføre større grad av delegering mellom Skyttertinget, Skytterstyret og administrasjonen.

Tiltak:

- Gjennomgang av delegasjon Skyttertinget – Norges Skytterstyre – Skytterkontoret.
- Revidere Skytterboka.
- Videreutvikle regionale seminar som organisasjonens ledermøter.
- Gjennomgå organiseringen med fokus på mer aktivitet, rasjonell drift og godt demokrati.

Medansvar: Samlagene

7.2 Økonomiske rammevilkår

Mål: Sikre at DFS oppnår gode rammevilkår for best mulig å løse vårt oppdrag for Forsvaret og samfunnet for øvrig.

Strategi: Målrettet arbeid for å sikre bred politisk støtte for organisasjonens oppdrag og finansiering, samt sørge for å styrke egenkapitalen gjennom egne inntekter.

Tiltak:

- Fremme skyttersakens interesser og betydning for politikere nasjonalt, regionalt og lokalt.
- Ha en god dialog med Forsvarsdepartementet, og eventuelt andre departement.
- Sikre at statlige bevilgninger opprettholdes på minst samme nivå som i 2016.
- Salgsavdelingen skal videreutvikles med flere produkt for å oppnå større inntjening.
- Fri egenkapital skal i løpet av planperioden bygges opp til minst 10 mill. kroner.
- Nøkternhet skal prege DFS.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

7.3 Markedsavtaler og samarbeidspartnere

Mål: DFS skal bli en attraktiv samarbeidspartner og øke inntektene gjennom samarbeidsavtaler med næringslivet.

Strategi: Gjennom fokus på kvalitet i alle ledd skal DFS levere et produkt som potensielle samarbeidspartnere ønsker å assosiere seg med og som skaper gjensidig stolthet.

Tiltak:

- Utvikle en tydelig markedsprofil for DFS i tråd med markedsstrategien.
- Utvikle DFS som kommersielt produkt godt forankret i våre kjerneverdier.
- Skape merverdi for våre samarbeidspartnere og tilby attraktive samarbeidsløsninger.
- Gjøre det attraktivt for skytterlagene å bruke avtalene som inngås sentralt.
- Ivareta struktur og rettigheter til DFS gjennom retningslinjer og gode avtaler internt og eksternt.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

7.4 Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)

Mål: IKT-tjenestene skal sikre organisasjonens primære IKT-behov i alle organisasjonsledd, og samtidig bidra til en effektiv intern forvaltning.

Strategi: Moderne teknologi skal sikre effektiv arbeidsflyt og samhandling, samt øke tilgjengelighet og tilbakemeldingsevne til våre tillitsvalgte på alle nivå.

Tiltak:

- Organisasjonens IKT-løsninger skal være framtidsrettet og lett tilgjengelige.
- Utvikling av IKT-løsninger skal hele tiden ha som mål å gjøre organisasjonen mer effektiv og tilgjengelig.
- Videreutvikle Mitt DFS og publiseringsløsninger på flere plattformer for skytterlag og samlag.
- Tilby web baserte e-Læringsmoduler på alle områder.
- Arrangere kurs for samlagenes IT-kontakter hvert år.
- Videreutvikle eDialog og effektivisere bruk av videokonferanseløsning.
- Videreutvikle nettbaserte supporttjenester.

Medansvar: Samlagenes IT-kontakter

8. Samfunnsansvar

HOVEDMÅL FOR PERIODEN 2016-2020:

DFS skal tydeliggjøre og synliggjøre sin viktige samfunnsrolle mot offentlige myndigheter og politikere.

8.1 Styrke samarbeid med offentlige myndighetsorgan og politikere

Mål: Større synliggjøring og anerkjennelse i samfunnet.

Strategi: Prioritere ressurser til kontakt med offentlige myndigheter som forvalter DFS sine interesser, og ha jevnlig kontakt med politikere fra alle partier.

Tiltak:

- Ha jevnlig møter med Forsvarsdepartementet og andre aktuelle departement for å tydeliggjøre og skape felles forståelse for vår samfunnsrolle som forsvarsorganisasjon og våpenopplærings-institusjon.
- Pleie og utvikle god kontakt med stortingsgruppene for saklig og god informasjon om DFS.
- Følge opp kommunikasjonsstrategien på alle organisasjonsnivå når det gjelder kontakt med offentlige myndigheter og politikere, både regionalt og lokalt.
- Invitere politikere til våre arenaer – spesielt LS.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

8.2 Styrke DFS sin samfunnsrolle

Mål: Synliggjøre og tydeliggjøre DFS sitt samfunnsbidrag.

Strategi: Være en synlig og aktiv tilbyder av tjenester til det norske samfunnet.

Tiltak:

- Aktiv markedsføring av skytterlagene sine aktiviteter og behovet for en desentralisert skytebanestruktur.
- DFS skal være allment kjent for utvikling av god våpenkultur i det norske samfunnet.
- Utvikle DFS som en viktig arena i forhold til folkehelsearbeidet gjennom samarbeid med regionale og lokale folkehelsekoordinatorer.
- Videreutvikle samarbeidet med politiet om skytebaneanlegg og søke samarbeid om grunnleggende skyteopplæring.
- Søke samarbeid med Justis- og beredskapsdepartementet for å synliggjøre DFS som en viktig ressurs i å forebygge kriminalitet gjennom vårt holdningsskapende arbeid.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

8.3 Organisasjon og etikk

Mål: DFS skal videreutvikle og forankre sitt verdi- og etikkarbeid i hele organisasjonen.

Strategi: Økt fokus på organisasjonsutvikling innenfor områder som etikk og holdninger.

Tiltak:

- Alle skal føle seg velkomne og trygge i et skytterlag.
- Ta et tydelig standpunkt i etiske og moralske spørsmål i organisasjonen og overfor media.
- Våre potensielle samarbeidspartnere skal speile DFS sine etiske verdier.

9. ØKONOMISK PROGNOSE 2016 - 2020

Offentlige midler – avrunda tall. Det er lagt inn kompensasjon for lønns- og prisstigning.

	Regnskap 31.12.2015	Budsjett 2016	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020
Tilskudd fra FD	28 745 000	29 265 000	29 900 000	30 500 000	31 000 000	31 500 000
Andre off. tilskudd		-	500 000	500 000	500 000	500 000
Omsetning salgsavd.	27 818 100	25 500 000	27 000 000	27 500 000	28 000 000	28 500 000
Omsetning NST	2 358 610	2 300 000	2 400 000	2 500 000	2 600 000	2 700 000
Kontingent skytterlag	2 059 445	2 243 000	2 300 000	2 350 000	2 400 000	2 450 000
Arrangementsavgifter	1 451 215	1 243 000	1 250 000	1 500 000	1 250 000	1 500 000
Markedsinntekter	110 000	600 000	1 500 000	2 000 000	2 500 000	3 000 000
Momskompensasjon	1 734 949	1 700 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Landslotteriet		1 550 000		1 600 000		1 600 000
Andre inntekter	360 517	400 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Sum inntekter	64 637 836	64 801 000	67 150 000	70 750 000	70 550 000	74 050 000
Administrasjon	7 595 701	7 670 000	8 100 000	8 400 000	8 700 000	9 000 000
Arrangementer	4 149 078	3 945 000	3 800 000	3 800 000	4 000 000	3 800 000
Medaljer, premier	726 859	665 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Driftstilskudd org. ledd	1 466 378	1 456 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Anleggsavdeling						
- Drift og bidrag	4 526 701	4 474 000	4 500 000	4 550 000	4 750 000	4 800 000
- Miljøpakke	5 106 813	5 715 000	5 400 000	5 900 000	5 900 000	6 000 000
Utdanning	3 601 630	4 025 000	4 500 000	4 550 000	4 600 000	4 650 000
Ungdom/rekruttering	2 487 986	2 634 000	2 800 000	3 200 000	3 000 000	3 000 000
Felt- og skifeltskyting	821 023	800 000	1 200 000	800 000	850 000	900 000
Info-/markedsføring	1 797 562	2 271 000	2 300 000	2 400 000	2 450 000	2 500 000
Andre prosjekter		-	1 000 000	1 500 000	1 500 000	2 000 000
Sum org. utgifter	32 279 731	33 655 000	35 600 000	37 100 000	37 750 000	38 650 000
Kostnader salgsavd.	27 397 001	24 996 000	26 500 000	27 000 000	27 500 000	28 000 000
Kostnader NST	2 277 492	2 300 000	2 400 000	2 500 000	2 600 000	2 700 000
Kostnader IKT-tjenester	1 663 230	1 968 000	2 000 000	2 050 000	2 100 000	2 150 000
Andre kostnader/overf.	781 053	-	250 000			
Kommunikasjon/org.		350 000	100 000	100 000	250 000	500 000
Landslotteriet		1 032 000		1 100 000		1 100 000
Overført tilskudd FD	-46 756					
Totale kostnader	64 351 751	64 301 000	66 850 000	69 850 000	70 200 000	73 100 000
Resultat	286 085	500 000	300 000	900 000	350 000	950 000
Fri egenkapital	8 809 904	8 800 000	9 100 000	9 500 000	9 850 000	10 300 000

Prioritering ved mer inntekter enn prognosen tilsier:

- 1) Styrke kommunikasjons- og markedsarbeidet (finansieres med markedsinntekter).
- 2) Styrke ungdoms- og rekrutteringsarbeidet.

Prioritering ved mindre inntekter enn prognosen tilsier:

- 1) Øke markedsinntekter.
- 2) Sentral skyteprøveavgift (tas opp med Miljødirektoratet og Norges Jeger- og Fiskerforbund).
- 3) Innføre sentral medlemskontingent.
- 4) Redusere bidragsordninger.

Det frivillige Skyttervesen

Telefon: 23 17 21 00
e-post: firmapost@dfs.no
www.dfs.no